

PRAŽSKÁ VEDUTA

Jednou — tak obvykle počínali
vyprávěči starých historek —
vracel jsem se domů podél řeky.
Řeka byla pokojná a klidná
a já v tichu mohl poslouchat
šelest tekoucího času
na dně přesýpacích hodin.
Čím je člověk starší, tím líp slyší
tento jeho zvuk.

Domy zrcadlí se na hladině
střechou dolů,
a tak jejich obrysy se chvějí.
Okna byla zasklena jen vodou
a jen vodní paní mohla přebývat
v jejich mihotavých stínech.

Vodní paní jsem znal,
už dávno, jako malý chlapec.

Do něžného klína mladé ženy,
krásnější než kněžna na zámku,
položila kdysi jablko.
Malíř by tak krásné nedovedl.
A pod jeho sladkou slupkou
bylo plno všelijakých kouzel:
kouzlo lásky, kouzlo rozkoše a vášně,

kouzlo toužení
a kouzlo chvíle, kdy se člověk dává
člověku, kterého miluje.

Mluvící pták ve své zlaté kleci
obrátil se k její překvapené tváři,
aby na ni křikl:

— Tak vidíš!

Dívka se však nad tím vzácným darem
dala do pláče.

Myslila, že láska nezná hranic
a trvá
jako slunce nebo hvězdy na nebi,
ale zatím s kýmkoliv se sešla,
nikdo neměl tolik odvahy,
aby oplácel jí stejným.

Někdo vzápětí jí dal jen bolest,
jiný žal
a proplakané noci,
někdo jenom chladné nic.
Vždycky však za plnou náruč lásky.
Sotva slyšel její hořký nárek,
mluvící pták ve své zlaté kleci
křikl do tmy:

— Tak vidíš!

Zaslechla ho, ale bylo pozdě.

V době, kdy už v milované Praze
jenom živořila,
byla nemocná a byla bez krásy,
malíř Morstadt ještě pilně kreslil
svoje veduty
plné světél, pohody a míru.

Hle, dva páni právě provázejí
dámu v růžovém.
To, co se jim týptí nad hlavami,
Pražský hrad a chrám svatého Víta,
je koruna
na královských skráních města Prahy.

Mohlo by se zdát na první pohled,
že se tenkrát žilo šťastněji.
Je to klam.
Ani život nebyl tenkrát šťastný,
ani věže nebyly tak vysoké,
jak je kreslil malíř.
To jen rytiny nám chtějí vnutit
krásnou lež.

Už je tomu více než sto let,
co přivezli nazpět z Litomyšle
paní Němcovou.
Byla nemocná a byla na smrt,
vlastně měla smrt již na jazyku.
Čísi ruka rychle obrátila
hodiny jejího života.
Písek se jí řinul naposledy,
čas jí končil.

Se slzami ve svých krásných očích
oblékla si Karolína Světlá
černý brokát ověšený krajkou.
Jak jí slušel!
Neruda byl do ní celý pryč,
mohl na ní tehdy oči nechat.

A když na Příkladcích u Tří líp
hnul se průvod,
mluvící pták ve své zlaté kleci
obrátil se k mrtvé,
a sotva se hnul i černý furgon,
křikl za ní ještě naposled:
— Tak vidíš!

Jaroslav Seifert: Pražská veduta (Deštník z Piccadilly, 1979).

Podle: Jaroslav Seifert: Zápas s andělem. Praha: Československý spisovatel,
1981.

Jednou — tak obvykle počínali
 vyprávěči starých historek —
 vrátil jsem se domů podél řeky.
 Řeka byla pokojná a klidná
 a já v tichu mohl poslouchat
 šelest tekoucího času
 na dně přesýpacích hodin.
 Cím je člověk starší, tím líp slyší
 tento jeho zvuk.

Domy zrcadlí se na hladině
 střechem dolů,
 a tak jejich obrysy se chvějí.
 Okna byla zasklena jen vodou
 a jen vodní paní mohla přebývat
 v jejich mihotavých stínech.

Vodní paní jsem znal,
 už dávno, jako malý chlapec.

Do něžného klína mladé ženy,
 krásnější než kněžna na zámku,
 položila kdysi jablko.

Malíř by tak krásné nedovedl.
 A pod jeho sladkou slupkou
 bylo plno věhlasných kouzel:
 kouzlo lásky, kouzlo rozkoše a vášně,

kouzlo toužení
 a kouzlo chvil, kdy se člověk dává
 člověku, kterého miluje.

Mluvilci pták ve své zlaté kleci
 obrátil se k její překvapené tváři,
 aby na ni křikl:
 — Tak vidíš!

Dívka se však nad tím vzácným darem
 dala do pláče.

Myslila, že láska nezná hranic
 a trvá

jako slunce nebo hvězdy na nebi,
 ale zatím s kýmkoliv se sešla,
 nikdo neměl tolik odvahy,
 aby oplácel ji stejným.

Někdo vzápětí jí dal jen bolest,
 jiný žal
 a propákané noci,
 někdo jenom chladné nic.

Vždycky však za plnou náruč lásky.
 Sotva slyšel její hořký nářek,
 mluvící pták ve své zlaté kleci
 křikl do tmy:
 — Tak vidíš!

Zaslechna ho, ale bylo pozdě.

V době, kdy už v milované Praze
 jenom živořila,
 byla nemocná a byla bez krásy,
 malíř Morstadt ještě plně kreslil
 svoje veduty
 plně světel, pohody a míru.

Hle, dva páni právě provázejí
 dámu v růžovém.
 To, co se jim týpvl nad hlavami,
 Pražský hrad a chrám svatého Víta,
 je kortuna
 na královských skráncích města Prahy.

Mohlo by se zdát na první pohled,
 že se tenkrát žilo šťastněji.
 Je to klam.

Ani život nebyl tenkrát šťastný,
 ani věže nebyly tak vysoké,
 jak je kreslil malíř.

To jen rytiny nám chtějí vnútit
 krásnou lež.

Už je tomu více než sto let,
 co přivezli nazpět z Litomyšle
 paní Němcovou.

Byla nemocná a byla na smrt,
 vlastně měla smrt již na jazyku.

Čísí rukou rychle obrátila
 hodiny jejího života.
 Písek se jí křinul naposledy,
 čas jí končil.

Se slzami ve svých krásných očích
 oblékla si Karolina Světlá
 černý brokát ověšený krajkou.
 Jak jí slušel!
 Neruda byl do ní celý pryč,
 mohl na ní tehdy oči nechat.

A když na Příkopech u Tří lip
 hnal se průvod,
 mluvící pták ve své zlaté kleci
 obrátil se k mrtvé,
 a sotva se hnal i černý furgon,
 křikl za ní ještě naposled:
 — Tak vidíš!